

Thông tin cơ bản về UPR

Kiểm điểm Định kỳ Toàn cầu là gì?

Kiểm điểm Định kỳ Toàn cầu (The Universal Periodic Review - UPR) là một tiến trình độc nhất trong đó các thành tích nhân quyền của tất cả 193 thành viên Liên Hợp Quốc sẽ được kiểm điểm định kỳ. UPR là một sáng tạo đáng kể của Hội đồng Nhân quyền dựa trên việc đối xử bình đẳng với tất cả quốc gia. Cơ chế này cũng tạo cơ hội để tất cả các nước tuyên bố họ đã hành động như thế nào để cải thiện tình hình nhân quyền ở nước mình và khắc phục những thách thức đối với việc thụ hưởng quyền con người. UPR cũng bao gồm việc chia sẻ những thực hành tốt về nhân quyền trên toàn cầu. Hiện nay, đây là cơ chế độc nhất mà không có cơ chế nào tương tự.

Cơ chế UPR được xác lập như thế nào?

Cơ chế UPR được tạo ra khi Hội đồng Nhân quyền được thành lập ngày 15/3/2006 theo Nghị quyết [60/251](#) của Đại hội đồng Liên Hợp Quốc. Nghị quyết này cho phép Hội đồng "tiến hành kiểm điểm định kỳ toàn cầu, dựa trên những thông tin khách quan và đáng tin cậy, về việc mỗi Nhà nước thực hiện nghĩa vụ nhân quyền và các cam kết nhân quyền trên quan điểm đảm bảo tính phổ quát về mức độ tham gia và đối xử bình đẳng với tất cả các nước". Ngày 18 tháng 6 năm 2007, một năm sau kỳ họp đầu tiên, các thành viên của Hội đồng mới đồng ý với văn kiện đề xuất thiết chế ([A/HRC/RES/5/1](#)) tạo ra lộ trình cho các hoạt động của Hội đồng. Một trong những yếu tố chính của văn kiện này là Cơ chế Kiểm điểm Định kỳ Toàn cầu mới. Cơ chế này đã được kiện toàn thông qua quá trình xem xét tại Nghị quyết số 16/21 và quyết định 17/119. Đây là hai tài liệu cung cấp những sửa đổi và điều chỉnh cần thiết về cách thức tiến hành các hoạt động kiểm điểm trong chu kỳ thứ hai và những chu kỳ tiếp theo.

Mục tiêu của UPR là gì?

Mục tiêu cuối cùng của UPR là cải thiện tình hình nhân quyền ở mọi quốc gia với tác động đáng kể lên người dân trên toàn cầu. UPR được thiết kế để đẩy nhanh, hỗ trợ và mở rộng việc thúc đẩy và bảo vệ nhân quyền trong thực tế. Để đạt được điều đó, UPR bao gồm việc đánh giá các thực hành về nhân quyền của Nhà nước và nêu lên những vi phạm nhân quyền nếu có. UPR cũng nhằm cung cấp các hỗ trợ kỹ thuật cho các Nhà nước và tăng cường năng lực cho các Nhà nước để giải quyết hiệu quả hơn những thách thức về nhân quyền và chia sẻ các thực hành tốt trong lĩnh vực nhân quyền giữa các nhà nước với nhau và với các bên liên quan khác.

Khi nào các Nhà nước được kiểm điểm thành tích nhân quyền trong UPR?

Trong chu kỳ thứ nhất, tất cả các thành viên LHQ đã tham kiểm điểm - với 48 nước được kiểm điểm mỗi năm. Chu kỳ thứ hai, chính thức bắt đầu vào tháng 5 năm 2012 bằng kỳ làm việc thứ 13 của Nhóm làm việc UPR, sẽ kiểm điểm 42 quốc gia một năm. Việc kiểm điểm diễn ra trong các phiên làm việc của Nhóm làm việc UPR (xem bên dưới), nhóm này

họp ba lần một năm. Thứ tự kiểm điểm vẫn giữ nguyên như lần trong chu kỳ đầu tiên và số nước được kiểm điểm trong mỗi kỳ lần này là 14 thay vì 16 như trong lần trước.

Ai tiến hành kiểm điểm?

Việc kiểm điểm do Nhóm làm việc UPR bao gồm 47 thành viên Hội đồng Nhân quyền tiến hành; tuy nhiên bất kỳ thành viên nào của LHQ cũng có thể tham gia thảo luận/đối thoại với nước đang được kiểm điểm. Mỗi nước được kiểm điểm sẽ được một nhóm ba nước hỗ trợ, gọi là "troikas" (bộ tam), nhóm này sẽ làm báo cáo viên. Việc lựa chọn bộ tam cho mỗi quốc gia được tiến hành bằng cách rút thăm sau khi bầu cử thành viên Hội đồng Nhân quyền trong Đại hội đồng LHQ.

Việc kiểm điểm dựa trên những cơ sở nào?

Các tài liệu làm cơ sở cho kiểm điểm là: 1) thông tin do Nhà nước được kiểm điểm cung cấp, có thể dưới dạng một "báo cáo quốc gia"; 2) thông tin từ các báo cáo của các chuyên gia độc lập và các nhóm làm việc về nhân quyền, tức là các [Thủ tục đặc biệt](#), [các Ủy ban công ước nhân quyền](#), và các thiết chế khác của LHQ; 3) thông tin từ các bên liên quan khác bao gồm các cơ quan nhân quyền quốc gia và các tổ chức phi chính phủ.

Việc kiểm điểm được tiến hành như thế nào?

Việc kiểm điểm được tiến hành thông qua thảo luận tương tác giữa Nhà nước đang được kiểm điểm và các Nhà nước thành viên LHQ khác. Quá trình này diễn ra trong một cuộc họp của Nhóm làm việc UPR. Trong quá trình thảo luận, bất kỳ Nhà nước thành viên LHQ nào cũng có thể đưa ra câu hỏi và/hoặc khuyến nghị cho nước đang được kiểm điểm. Nhóm bộ tam có thể nhóm các vấn đề hoặc câu hỏi cho Nhà nước đang kiểm điểm để giúp cho quá trình đối thoại tương tác diễn ra được thuận lợi và theo thứ tự. Trong chu kỳ kiểm điểm đầu tiên, thời gian dành để kiểm điểm mỗi quốc gia trong Nhóm làm việc là ba giờ. Kể từ chu kỳ thứ hai trở đi, thời lượng này đã được tăng lên là ba giờ rưỡi.

Các tổ chức phi chính phủ (NGO) có thể tham gia vào tiến trình UPR không?

Có. NGO có thể nộp thông tin vào báo cáo "các bên liên quan khác" sẽ được xem xét trong phiên kiểm điểm. Thông tin các NGO cung cấp có thể được bất kỳ quốc gia nào tham gia đối thoại tương tác nhắc đến trong quá trình kiểm điểm tại cuộc họp của Nhóm làm việc. Các NGO cũng có thể tham dự các phiên làm việc của Nhóm làm việc và có thể phát biểu tại phiên họp thường kỳ của Hội đồng Nhân quyền khi Hội đồng thông qua kết quả kiểm điểm của một nước. OHCHR đã công bố "[Hướng dẫn về báo cáo của các bên liên quan](#)".

Những quyền con người nào sẽ được xem xét?

UPR sẽ đánh giá Nhà nước tôn trọng đến mức nào các nghĩa vụ nhân quyền của họ đã được quy định trong: (1) [Hiến chương LHQ](#); (2) [Tuyên ngôn Nhân quyền Toàn cầu](#); (3) các công

ước nhân quyền mà Nhà nước là thành viên (các công ước Nhân quyền mà Nhà nước đã phê duyệt); (4) Những lời hứa và cam kết tự nguyện của Nhà nước (vd chính sách nhân quyền quốc gia và/hoặc các chương trình đang được thực hiện); và (5) luật nhân đạo quốc tế có thể áp dụng

Kết quả kiểm điểm là gì?

Sau khi Nhóm làm việc kiểm điểm, bộ tam sẽ chuẩn bị một báo cáo với sự tham gia của Nhà nước đang được kiểm điểm và với sự hỗ trợ của OHCHR. Báo cáo này, được gọi là “báo cáo kết quả”, tóm tắt lại những thảo luận đã diễn ra. Vì thế trong báo cáo có các câu hỏi, bình luận và khuyến nghị của các nước với nước đang được kiểm điểm, cũng như phản hồi của nước đang được kiểm điểm.

Kết quả kiểm điểm được thông qua như thế nào?

Trong kỳ họp của Nhóm làm việc, nửa giờ sẽ được dành để thông qua một “báo cáo kết quả” của một nước đã kiểm điểm trong kỳ họp đó. Việc thông qua báo cáo kết quả diễn ra không sớm hơn 48 giờ sau khi nước đó kiểm điểm. Nước kiểm điểm có cơ hội đưa ra những bình luận ban đầu về các khuyến nghị và lựa chọn chấp thuận hay lưu lại các khuyến nghị này. Cả các khuyến nghị được chấp thuận và không được chấp thuận đều được đưa vào báo cáo. Trong vòng hai tuần sau khi báo cáo được thảo ra, các nước có thể biên tập lại các tuyên bố của nước mình trong báo cáo. Báo cáo sau đó sẽ được thông qua trong một phiên họp toàn thể của Hội đồng Nhân quyền. Trong phiên toàn thể đó, nước kiểm điểm có thể trả lời những câu hỏi và những vấn đề chưa được đề cập đến đầy đủ trong phiên làm việc của Nhóm làm việc, và phúc đáp các khuyến nghị được các nước khác đưa ra trong quá trình kiểm điểm. Thời gian cũng được dành cho các nước thành viên và các quan sát viên của Hội đồng có nguyện vọng bày tỏ quan điểm của họ về kết quả kiểm điểm và dành cho các cơ quan nhân quyền quốc gia, các NGO và các bên liên quan khác để bình luận chung.

Tiếp theo kiểm điểm cần tiến hành những bước gì?

Nhà nước có trách nhiệm chính trong việc thực thi những khuyến nghị trong kết quả cuối cùng của việc kiểm điểm. UPR đảm bảo rằng tất cả các quốc gia đều phải có trách nhiệm giải trình về tiến bộ hay những thất bại trong việc thực thi những khuyến nghị đó. Trong chu kỳ kiểm điểm thứ hai, Nhà nước sẽ phải cung cấp các thông tin về những việc nhà nước đang tiến hành để thực hiện các khuyến nghị đưa ra trong lần kiểm điểm đầu tiên cũng như về bất kỳ tiến triển nào trong lĩnh vực nhân quyền. Cộng đồng quốc tế sẽ hỗ trợ thực thi các khuyến nghị và các kết luận về xây dựng năng lực và hỗ trợ kỹ thuật trên cơ sở tham vấn với nước liên quan. Nếu cần thiết, Hội đồng sẽ giải quyết những trường hợp các Nhà nước không hợp tác.

Điều gì sẽ xảy ra nếu một Nhà nước không hợp tác trong cơ chế UPR?

Hội đồng Nhân quyền sẽ quyết định các biện pháp cần thiết trong trường hợp một nhà nước không hợp tác với UPR.

